

AANTEKENEN

Gemeente Leiden
Postbus 9100
2300 PC LEIDEN

Alsmede per telefax: 071 - 516 5110

REFERENTIE:
JH /1303/ JvA

BETREFT:
Nadere gronden bezwaar

BEHANDELD DOOR/TEL.
mw. mr. J.S. Haakmeester
035-5435355

DOSSIER:
Stichting Rust op
Rhijnhof/
omgevingsvergunning

UW REFERENTIE:
WABO 150161/1629000 OLO

Baarn, 5 november 2015

Geacht college,

Op 21 oktober 2015, zond ik u namens mijn cliënte, de Stichting Rust op Rhijnhof gevestigd Jan van Houtkade 3 (2311 PC) te Leiden een bezwaarschrift op nader aan te voeren gronden tegen het besluit van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leiden van 16 september 2015, met een onbekende verzenddatum. Hierin is besloten om een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het verbouwen en het uitbreiden van het crematorium, plaatselijk bekend Laan te Rhijnhof 10 te verlenen. Een kopie van het bestreden besluit heb ik als bijlage 1 bij het inleidende bezwaarschrift gevoegd.

U heeft mij bij brief van 23 oktober 2015 tot 6 november de gelegenheid gegeven om de gronden in te dienen waarop dit bezwaar steunt. In het navolgende treft u de gronden namens de Stichting Rust op Rhijnhof aan. In reactie op de mededeling in uw brief d.d. 23 oktober 2015 merk ik op dat bezwaarden hechten aan een formele behandeling van dit bezwaarschrift en zij verzoeken u om naar aanleiding van dit bezwaarschrift te worden gehoord.

Kern van het bezwaar

Uit de tekeningen behorende bij de vergunning volgt dat de huidige aula en crematorium aanzienlijk zal worden uitgebreid (verdubbeld). Daarnaast komen er nieuwe voorzieningen voor een uitvaartcentrum, die bestaan uit:

- o Twee 24-uur kamers

Janike Haakmeester Advocatuur bv

Postadres: Postbus 74, 3740 AB Baarn, Vestigingsadres: 't Benthuys(je), Eemnesserweg 95, 3743 AG Baarn

Tel. 035-54 31 333, Fax. 035-54 31 632, Mob. 06-14 46 96 49

janike@haakmeesteradvocatuur.nl, www.janikehaakmeesteradvocatuur.nl

KvK-Nr. 57649774, Btw-Nr. NL 852674995 B01

- Twee familiekamers
- Een kistenvoorraad
- Een overledenen verzorgingsruimte
- Koelruimte voor overledenen.

Nieuwe extra bijbehorende activiteiten op Rhijnhof zullen zijn:

- Condoleances
- Avondbezoeken
- Rouwbezoeken
- 24 uur bereikbaar voor rouwvervoer
- 24 uur bereikbaar voor familiebezoeken in de 24 uur kamers
- Overledenen verzorging
- Kisten van overledenen

Vanaf jaar één kan dit uitgebreide uitvaartcentrum rekenen op minimaal 450 overledenen. De capaciteit van het uitvaartcentrum is gebouwd op ongeveer 1200 per jaar. De capaciteit van het crematorium is nu 1500 crematies per jaar en gaat naar 3000 per jaar.

Rhijnhof is een sfeervolle begraafplaats, oorspronkelijk aangelegd als landschapspark met grote waterpartijen en monumentale bomen. Met een oppervlakte van bijna 12 hectare natuur is Rhijnhof een bijzondere plek voor Leiden. De begraafplaats biedt een rustige omgeving waar nabestaanden op een respectvolle wijze afscheid kunnen nemen van hun geliefden. Het crematorium is in het midden van deze begraafplaats gesitueerd. Het is onmogelijk om de begraafplaats te bezoeken zonder het crematorium te passeren. De begraafplaats en het crematorium maken nu gebruiken dezelfde hoofdingang en parkeerplaats. Na de verbouwing zullen deze ook voor het uitvaartcentrum worden gebruikt.

Bezwaarde is van mening dat de begraafplaats en het crematorium primair zijn bedoeld als een laatste rustplaats, waar waardig afscheid kan worden genomen. Door de vergroting van het crematorium en de vestiging van het omvangrijke uitvaartcentrum, mag worden verwacht dat het aantal bezoekers aan de begraafplaats aanzienlijk zal toenemen. Om kort te zijn, bezoekersaantallen zullen verdrievoudigen, wat zorgt voor drukte op het terrein, meer mensen en af- een aanrijdende auto's waardoor het geluid op het terrein, de drukte op het parkeerterrein zullen toenemen.

Deze drukte doet afbreuk aan de rust die bij een begrafenis of crematie is vereist. Daarnaast, doordat naast het crematorium ook een uitvaartcentrum staat gepland, zullen tot 's avonds laat bezoekers voor het uitvaartcentrum op de begraafplaats aanwezig zijn om afscheid te kunnen nemen van hun dierbaren. Ter illustratie, de huidige openingstijden zijn:

1 oktober tot 31 maart: 9:00 tot 17:00, zaterdag, zondag en feestdagen 11:00 tot 17:00

1 april tot 30 september: 9:00 tot 20:00, zaterdag, zondag en feestdagen 11:00 tot 18:00

Door de vestiging van het uitvaartcentrum zullen deze openingstijden 24 uur per dag worden. Ook dat is niet passend voor de rust op de begraafplaats.

Een ander bezwaar richt zich op de uitbreiding van de capaciteit aan uitvaartcentra in Leiden en omgeving. Per jaar overlijden ongeveer 800 personen in de gemeente Leiden en in totaal 1.500 indien de omliggende regio wordt meegerekend. Het nieuwe uitvaartcentrum zal voorzien in een mogelijkheid om uitvaarten van circa 1.200 overledenen te verzorgen. Deze functie wordt toegevoegd aan de beschikbare capaciteit in Leiden. De huidige capaciteit van het crematorium bedraagt ongeveer 1.500 crematies per jaar. De huidige capaciteit in Leiden voor het verzorgen en opbaren van de overledenen bedraagt 2.000 per jaar en in de regio ruim 3.000 per jaar. De behoefte aan uitvaartverzorging wordt bij de huidige capaciteit reeds ruimschoots overschreden.

Het nieuwe uitvaartcentrum voorziet alleen al in de totale behoefte aan uitvaartverzorging binnen de gemeente Leiden en omgeving. Op de nieuwe locatie kan bovendien een uitvaartverzorging goedkoper worden aangeboden dan op de bestaande uitvaartcentra, omdat daar geen staatsievervoer van het uitvaartcentrum naar het crematorium of de begraafplaats hoeft te worden ingezet. Verwacht mag worden dat de uitvaartverzorgers zonder eigen opbaarlocatie van deze nieuwe locatie gebruik gaan maken, waardoor de bestaande uitvaartcentra leeg komen te staan.

De gronden

Bezwaarden kunnen zich niet met het bestreden besluit verenigen en voeren de navolgende gronden aan:

1. De aanvraag is in strijd met het bestemmingsplan;
2. Onvoldoende parkeerplaatsen, strijd Bouwverordening
3. Geen onderzoek Flora en fauna

En voor zover u van mening bent dat de aanvraag in strijd is met het bestemmingsplan wordt het navolgende aangevoerd;

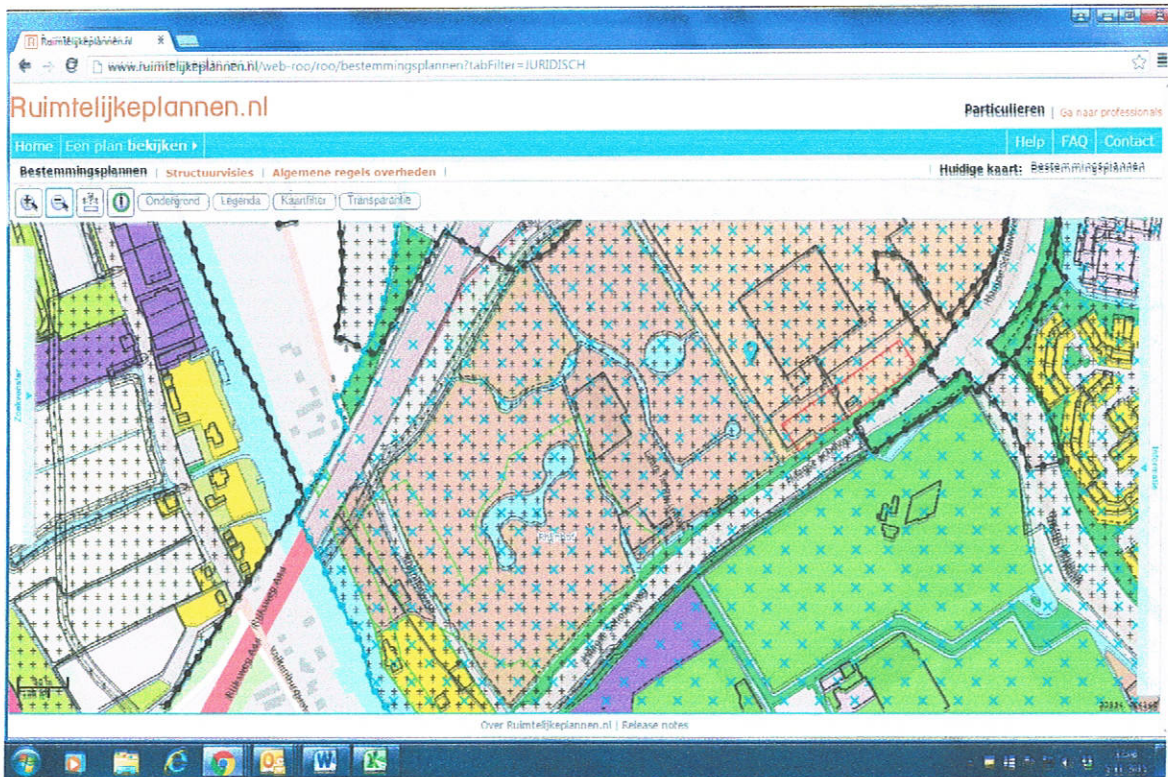
4. Verkeer
5. Noodzaak uitbreiding staat niet vast.

Ad 1. Bestemmingsplan

Op grond van artikel 2.10 eerste lid onder c Wabo dient de aanvraag om een omgevingsvergunning te worden geweigerd indien de aanvraag in strijd is met het bestemmingsplan.

Op Laan te Rhijnhof 4 geldt bestemmingsplan Morskwartier. Dit plan is vastgesteld op 3 mei

2013. Op het westelijke deel van het perceel (donkeroranje) geldt een maatschappelijke bestemming met functiaanduiding begraafplaats en binnen de groene lijnen een "vrijwaringszone landgoedbiotoop".

Figuur 1: relevant deel plankaart

Op grond van artikel 13 van de planvoorschriften zijn de gronden met een maatschappelijke bestemming bedoeld voor:

- a. maatschappelijk;
- b. een begraafplaats, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'begraafplaats';

met de daarbij behorende voorzieningen, zoals:

- c. voorzieningen voor verkeer en verblijf;
- d. (ondergrondse) parkeervoorzieningen;
- e. voorzieningen voor laden en lossen;
- f. tuinen;
- g. verhardingen;
- h. nutsvoorzieningen;
- i. groenvoorzieningen;
- j. waterhuishoudkundige voorzieningen.'

In dit artikel wordt specifiek bepaald welke (hoofd)functies zonder verdere aanduiding tot de

bestemming 'maatschappelijk' gerekend mogen worden. De functies 'uitvaartcentra, 'crematorium' en 'aula' worden in dit artikel niet genoemd.

Op grond van artikel 1.47 van de planvoorschriften wordt met de term 'maatschappelijk' in dit bestemmingsplan bedoeld:

“(para)medische, sociaal culturele, levensbeschouwelijke, religieuze, onderwijs-, sport- en recreatieve voorzieningen, (semi) overheidsinstellingen, zorgvoorzieningen en verenigingsleven.”

Artikel 1.47 is limitatief geformuleerd. Alleen de functies die in artikel 1.47 van de planvoorschriften zijn opgenomen, vallen derhalve onder de term 'maatschappelijk'. De functies uitvaartverzorging en crematorium zijn niet expliciet in dit artikel genoemd. Ook zijn de functies niet te scharen onder een van de in artikel 1.47 van de planvoorschriften opgenomen limitatieve lijst. Derhalve zijn deze functies in strijd met de bestemming 'maatschappelijk'.

Daarboven op komt dat zowel het crematorium als de uitvaartverzorging een commercieel karakter heeft en door een commerciële partij wordt geëxploiteerd. Ook om die reden is geen sprake van een maatschappelijke functie zoals in artikel 1.47 de planvoorschriften is bedoeld.

Zowel het crematorium als de uitvaartverzorging zijn niet toegestaan onder dit bestemmingsplan. Het college had moeten beoordelen of met een afwijking van het bestemmingsplan deze omgevingsvergunning kon worden verleend.

Ad 2. Parkeren

De beoogde uitbreiding van het crematorium zal een verruiming van het aantal uitvaarten tot gevolg hebben. In de huidige situatie heeft Rhijnhof een capaciteit, die maximaal vier gelijktijdige uitvaarten mogelijk maakt, gerekend vanaf het moment van aankomst per auto van de bezoekers tot het moment van vertrek. Op grond van het parkeerbeleid van de gemeente moeten hiervoor 144 parkeerplaatsen aanwezig zijn. De aanvraag voorziet niet in een uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen. Verwacht wordt dat de uitbreiding van het crematorium acht uitvaarten tegelijkertijd plaats kunnen vinden, inclusief alle overige activiteiten, moeten 316 parkeerplaatsen beschikbaar moet zijn. Feitelijk zijn op dit moment 155 parkeerplaatsen beschikbaar, namelijk 141 parkeerplaatsen, 8 mindervalidenplaatsen en 6 personeelsplaatsen.

Op grond van artikel 2.10 eerste lid onder b Wabo dient de aanvraag om een omgevingsvergunning te worden geweigerd indien niet aannemelijk is dat de aanvraag in overeenstemming is met de voorschriften opgenomen in de bouwverordening. In artikel 28.1 van de planvoorschriften is bepaald dat de stedenbouwkundige voorschriften uit de Bouwverordening niet gelden, behoudens (onder andere)

- richtlijnen voor het verlenen van vrijstelling van stedenbouwkundige bepalingen;
- de bereikbaarheid gebouwen voor wegverkeer;
- parkeergelegenheid en laad- en losmogelijkheden.

In Leiden geldt de Bouwverordening 1992, versie 10 (laatste gewijzigd in oktober 2012). In artikel 2.5.30 zijn de voorschriften over parkeren opgenomen. De ruimte voor het parkeren van auto's moet voldoen aan de meest recente NEN-norm 2443 voor parkeergarages of aan de meest recente ASVV-norm voor parkeervlakken op straat.

Verder is daarin bepaald dat burgemeester en wethouders omgevingsvergunning kunnen verlenen in afwijking van dit artikel en dat burgemeester en wethouders beleidsregel vaststellen over parkeren.

De beleidsregels zijn de Beleidsregels parkeernormen Leiden, vastgesteld op 28 februari 2012. In de beleidsregels (p. 6) is bepaald dat er voldoende parkeerruimte moet zijn als door een ruimtelijke activiteit een nieuwe parkeerbehoefte ontstaat door een activiteit waarvoor een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, Wabo is vereist. Voor een crematorium gelden volgens de Beleidsregels specifieke normen voor parkeren (p. 21 en 23): namelijk een minimale norm van 30 parkeerplaatsen per gelijktijdige begrafenis en/of crematie. Voor een uitvaartcentrum zijn geen normen opgenomen, maar ook die functie genereert een parkeervraag. Uit de beleidsregels volgt verder dat bij de berekening van het aantal benodigde parkeerplaatsen rekening moet worden gehouden met de parkeervraag van de bestaande situatie. Uitgangspunt is dat de parkeervraag van het laatste legale gebruik van het gebouw of terrein wordt afgetrokken van de berekende parkeervraag van de nieuwe situatie.

Er is door bezwaarde een berekening gemaakt van het aantal parkeerplaatsen, gebaseerd op de maximale parkeervraag van de voor de omgevingsvergunning verleende functies, een kopie van deze berekening treft u aan als **bijlage 2**. Daarbij is gebruik gemaakt van de (gemiddelde) normen van de ASVV/CROW, gebaseerd op het aantal gelijktijdig plaatsvindende uitvaarten, waarbij voor het aantal parkeerplaatsen voor de uitvaart is aangesloten bij de normen uit het gemeentelijk beleid.

Bij de bepaling is gebruik gemaakt van de aangeleverde gegevens met betrekking tot de (tijds)duur van de verschillende onderdelen van de uitvaartceremonie, gerekend vanaf het moment van aankomst van de bezoekers per auto tot het moment van vertrek per auto. De werkelijke verhouding tussen het aantal crematies en begrafenissen is hierbij in het oog gehouden.

De berekening leidt tot een parkeerbehoefte van 316 plaatsen. Dit ligt ruim boven de 155 thans aanwezige parkeerplaatsen. De parkeervraag van de huidige functie bedraagt 144,

derhalve moeten minimaal 172 parkeerplaatsen extra worden aangelegd. De aanvraag ziet niet op de aanleg van meer parkeerplaatsen. Derhalve is voldoende aannemelijk dat de aanvraag niet aan artikel 2.5.30 Bouwverordening voldoet. De aanvraag had moeten worden geweigerd.

Ad 3. Onderzoek naar flora en fauna

Er is geen onderzoek uitgevoerd naar de gevolgen van de uitbreiding voor de op het terrein aanwezige flora en fauna. Derhalve is niet beoordeeld of sprake is van een activiteit die moet worden aangehaakt bij de omgevingsvergunning. Uit artikel 2:27 van de Wabo en afdeling 2a van de Flora en faunawet, hierna: "Ffw" volgt dat de aanvrager van een omgevingsvergunning ervoor zorg moet dragen dat die aanvraag tevens betrekking heeft op handelingen waarvoor een of meer van de bij of krachtens de artikelen 8 tot en met 13, eerste lid, of van de artikelen 17 en 18 van de Ffw gestelde verboden gelden. Gelet hierop moet worden beoordeeld of de aangevraagde activiteiten zijn aan te merken als handelingen als bedoeld in artikel 75b, eerste lid, van de Ffw. Indien dit onderzoek niet is uitgevoerd, dan is de omgevingsvergunning in strijd met artikel 3:2 van de Awb verleend.¹

De vergunning had om die reden moeten worden geweigerd.

Ad 4. Verkeer

Voor zover u van mening bent dat voor deze aanvraag een afwijking van het bestemmingsplan had moeten worden verleend, geldt dat niet is onderzocht welke gevolgen de toename van de verkeersbewegingen heeft op de begraafplaats en de in de directe omgeving gelegen woningen.

Met de capaciteitsuitbreiding is het mogelijk om het aantal crematies te verdubbelen van nu 1100 naar circa 2200 per jaar. Landelijk gezien bezoeken gemiddeld 82 personen een begrafenis of crematie. Dat zou betekenen dat zonder de uitvaarten, minimaal 180.400 personen per jaar het nieuwe Rhijnhof crematiecentrum gaan bezoeken. Daarnaast zorgt ook het nieuwe uitvaartcentrum voor extra verkeersbewegingen. Beiden hebben grote gevolgen voor de verkeersbewegingen in de buurt en de rust op de begraafplaats.

Rhijnhof zal daar in de huidige planopzet beslist niet aan kunnen voldoen. De uitbreiding zal voor ernstige verkeers- en parkeeroverlast voor de buurt en verstoring van de rust op de begraafplaats leiden.

Ad 5. Onvoldoende behoefte aan de uitbreiding van het crematorium en het uitvaartcentrum

Voor zover u van mening bent dat voor deze aanvraag een afwijking van het bestemmingsplan had moeten worden verleend, wijst bezwaarde u op het feit dat geen haalbaarheidsstudie is gedaan naar de vraag en aanbod van crematoria en uitvaartcentra in

¹ AbRvS 26 juni 2013, nr. ECLI:NL:RVS:2013:57, BR 2013 nr. 132 m.nt. F. Onrust en A. Drahman

de regio. In het kader van een goede ruimtelijke ordening bent u verplicht om een dergelijk onderzoek uit te voeren alvorens u instemt met deze aanvraag.

Voor wat betreft het uitvaartcentrum geldt dat dat Dela lokale uitvaartondernemers inhuurt voor het verzorgen van uitvaarten van verzekerden. Indien Dela een eigen uitvaartcentrum heeft zal dat allemaal gecentreerd gaan plaatsvinden. Dela heeft 350 of meer verzekerde overledenen per jaar in de regio. Deze uitvaarten worden niet meer verzorgd door locatie uitvaartondernemers, het uitvaartcentrum zorgt voor een overaanbod en leegstand van bestaande uitvaartcentra.

Onderzocht moet worden, wat de samenstelling en de ontwikkeling van de bevolking van de gemeente Leiden is. Daarnaast moet worden onderzocht hoe het sterftcijfer zich ontwikkelt en welk aandeel van de mensen zich laat cremen of begraven. Niet alleen de kenmerken van de eigen gemeente zijn bepalend voor de haalbaarheid van een crematorium, maar ook de kenmerken van de omliggende gemeenten en de reeds bestaande crematoria in de nabije omgeving (concurrentieanalyse).

Nu dit onderzoek ontbreekt, is niet duidelijk of de uitbreiding tot een overaanbod zal leiden en daarmee de goede ruimtelijke ordening niet dient

Redenen waarom

Op grond van het voorgaande en de nog in te dienen nadere gronden, verzoek ik u:

- I het ingestelde bezwaar gegrond te verklaren;
- II het besluit van 16 september 2015 in te trekken.

Hoogachtend,

J.S. Haakmeester
Advocaat

Bijlage: 1

PARKEERBEHOEFTE BEGRAAFPLAATS, CREMATORIUM EN UITVAARTCENTRUM RHIJNHOF.

Huidige situatie:

	maximum berekening		
	o.b.v. aantal personen/autobezetting	o.b.v. ASVV/CROW	
	personen	benodigde parkeerplaatsen	#VERW!
uitvaart	328	164	120
overledenverzorging	-	-	-
familiebezoeken	-	-	-
rouwbezoeken	-	-	-
bezoekers park	-	10	10
personeel	-	14	14
TOTAAL PARKEERPLAATSEN		188	144

Nieuwe situatie:

	maximum berekening		
	o.b.v. aantal personen/autobezetting	o.b.v. ASVV/CROW	
	personen	benodigde parkeerplaatsen	#VERW!
uitvaart	656	328	240
overledenverzorging	5	3	3
familiebezoeken	12	6	6
rouwbezoeken	86	43	43
bezoekers park	-	10	10
personeel	-	14	14
TOTAAL PARKEERPLAATSEN		404	316

Er is een 'maximum berekening' gemaakt van de huidige situatie en van de toekomstige situatie. De 'maximum berekening' kijkt naar het maximaal haalbare aantal gelijktijdige uitvaarten.

Er wordt op twee manieren een parkeerbehoefte berekend:

- volgens het (geschatte) aantal bezoekers en het daarmee samenhangende aantal auto's (gemiddelde autobezetting van 2 personen).
- volgens de (gemiddelde) normen van de ASVV/CROW, gebaseerd op het aantal gelijktijdig plaatsvindende uitvaarten.

Bij de bepaling van het (hoogst) mogelijke aantal gelijktijdig plaatsvindende uitvaarten is gebruik gemaakt van de aangeleverde gegevens met betrekking tot de (tijds)duur van de verschillende onderdelen van de uitvaartceremonie, gerekend vanaf het moment van aankomst van de bezoekers per auto tot het moment van vertrek per auto. De werkelijke verhouding tussen het aantal crematies en begrafenissen is hierbij in het oog gehouden.

In alle gevallen blijft de uitkomst van de ASVV berekening (welke in principe ook door de gemeente Leiden gehanteerd wordt) ver onder die van de berekening op basis van het geschatte aantal bezoekers. Desondanks leidt de berekening aan de hand van de ASVV (met bijtelling van het aantal benodigde parkeerplaatsen ten behoeve van personeel en parkbezoekers) tot een parkeerbehoefte van 316 plaatsen. Dit ligt ruim boven de 155 thans aanwezige parkeerplaatsen (141 parkeerplaatsen + 8 mindervalidenplaatsen + 6 personeelsplaatsen).